

**BIJBELSTUDIE SERIE OVER DE RELATIE VAN GOD NAAR
DE MENS EN VICE VERSA DOOR DE BIJBEL HEEN.**

Davidisch verbond

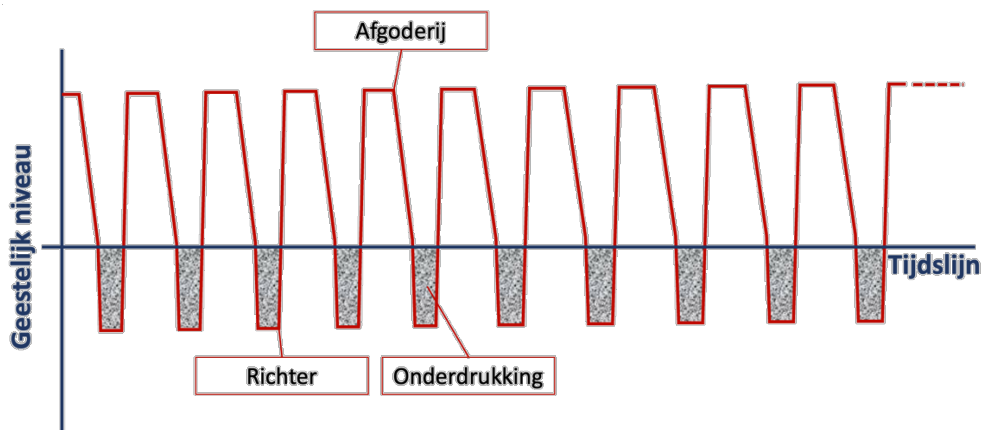
Mozes heeft het verbond doorgegeven aan Jozua. Jozua op zijn beurt heeft geen opvolger aangesteld, maar het doorgegeven aan heel het volk. Daarmee werd het eigenlijk een verbond met heel het volk Israël. Je kan het dus een Mozaïsch verbond noemen, maar ook het Israëlisch verbond, of gewoon de Wet.

Aan het einde van Jozua's leven stelt hij dit verbond voor het volk met de woorden:

Jozua 24:22, 24, 25 U bent getuigen voor uzelf dat ú voor u de HEERE gekozen hebt om Hem te dienen. En zij zeiden: Wij zijn getuigen. Het volk zei tegen Jozua: Wij zullen de HEERE, onze God, dienen en wij zullen Zijn stem gehoorzamen. Zo sloot Jozua op die dag een verbond met het volk. Het gebeurde na deze dingen dat Jozua, de zoon van Nun, de dienaar van de HEERE, stierf, honderdtien jaar oud.

Dat verbond loopt dus door tot aan het Nieuwe verbond. Maar tussendoor komen het Davidisch verbond tegen. Maar voordat we aan het Davidisch verbond toekomen, moeten we even door het boek Richteren heen. Want dat is de periode tussen de dood van Jozua en het begin van de koningen van Israël, waarvan David de tweede is. Jozua had aan het eind van zijn leven niet voor een opvolger gezorgd en dus kwam er een periode waarin God mannen aanstelden als richter over het volk.

Dit is het patroon in het boek Richteren:

Het patroon dat zich steeds herhaalt is dat het volk afgoden aanbidt, waardoor God vervolgens de verdrukking door vijanden over hen brengt. Als dan het volk zich bekeert zendt de HERE richters om het te bevrijden.

Het is een prachtig beeld van de ontrouw van mensen en de trouw van God!

De rode draad door heel het boek heen is: ➔

Richt. 2:11, 14, 18, 19 Toen deden de Israëlieten wat kwaad is in de ogen des HEREN en gingen de Baals dienen. Hij gaf hen over in de macht van hun vijanden rondom hen ... Telkens wanneer de HERE hun een richter verwekte, verloor Hij hen uit de macht van hun vijanden, maar met de dood van de richter begonnen zij weer verderfelijke te handelen ...

Het boek Richteren beschrijft de geschiedenis van het volk Israël in de periode na de dood van Jozua en vóór het optreden van Samuël, een periode van ongeveer twee of drie eeuwen.

Er zijn 14 Richters geweest, van wie het boek Richteren de eerste twaalf vermeldt, die onderscheiden worden in zes 'grote' (Othniël, Ehud, Debora met Barak, Gideon, Jefta en Simson) en zes 'kleine' Richters (Samgar, Thola, Jair, Ebzan, Elon, Abdon). Eli en Samuël ontbreken, hoewel ze ook onder de Richters gerekend kunnen worden (zie 1 Sam. 4:18, 7:15, 8:4)

Het boek Richteren heeft duidelijk de bedoeling ons uit de historie twee dingen te laten zien:

- a. dat Israël zonder buitengewone Goddelijke hulp niet in staat was te blijven in de weg van het Verbond. Het volk was niet rijp een zuivere theocratie, een rechtstreeks door de HERE Zelf geregeerd volk te zijn;
- b. dat het godsdienstig en zedelijk verval van het volk in de hand werd gewerkt door het ontbreken van een sterk centraal gezag. Het kon nog niet zonder een leider als Mozes of Jozua en zo lezen we als een triest refrein: *'In die dagen was er geen koning in Israël; ieder deed wat goed was in zijn ogen'* (17:6, e.a.).

De steeds herhaalde les van dit Bijbelboek is, dat ongehoorzaamheid, in welk opzicht ook, leidt tot wanorde en slavernij. Daartegenover is de andere les, dat na berouw God steeds een weg naar de verlossing wijst, waarbij mensen worden ingeschakeld.

We kunnen het boek Richteren als volgt indelen:

1. Inleiding. De verdere verovering van Kanaän	1:1-3:4
a. Israël na de dood van Jozua	1:1-2:5
b. Israël vervalt tot afgoderij	2:6-3:4
2. Het optreden der richters van Othniël tot Simson	3:5-16:31
a. Othniël	3:5-11
b. Ehud	3:12-30
c. Samgar	3:31
d. Debora en Barak; het lied van Debora	4:1-5:31
e. Gideon (samen met)	6:1-8:35
f. Abimélech	9:1-57
g. Thola en Jaïr	10:1-5
h. Jefta	10:6-12:7
i. Ebzan, Elon, Abdon	12:8-15
j. Simson	13:1-16:31
3. Twee aanhangsels	17:1-21:25
a. De stichting van het heiligdom te Dan	17:1-18:31
b. De schanddaad van Benjamin te Gibeon en de bestraffing	19:1-21:25

Wanneer we de regeringsperioden van de afzonderlijke richters optellen, omspannen deze een tijd van 410 jaar. Maar omdat sommige richters gelijktijdig optraden – zo zijn bv. Simson en Jefta volgens 10:7 tijdgenoten geweest – kan dit totaal worden ingekort en komt men tot 336 jaren voor het tijdperk van de dood van Jozua tot het begin van Sauls regering. Dit is ongeveer van 1389-1053 vóór Christus. Saul was de eerste koning over het volk.

Hoewel Saul een koning was die door menselijk inzicht werd aangesteld, is het wel altijd duidelijk geweest dat God koningen zou aanstellen. Dat lezen we al in Genesis waar God dit aan Abraham belooft:

Genesis 17:6 Ik zal u uitermate vruchtbaar maken: Ik zal u tot volken maken en er zullen koningen uit u voortkomen.

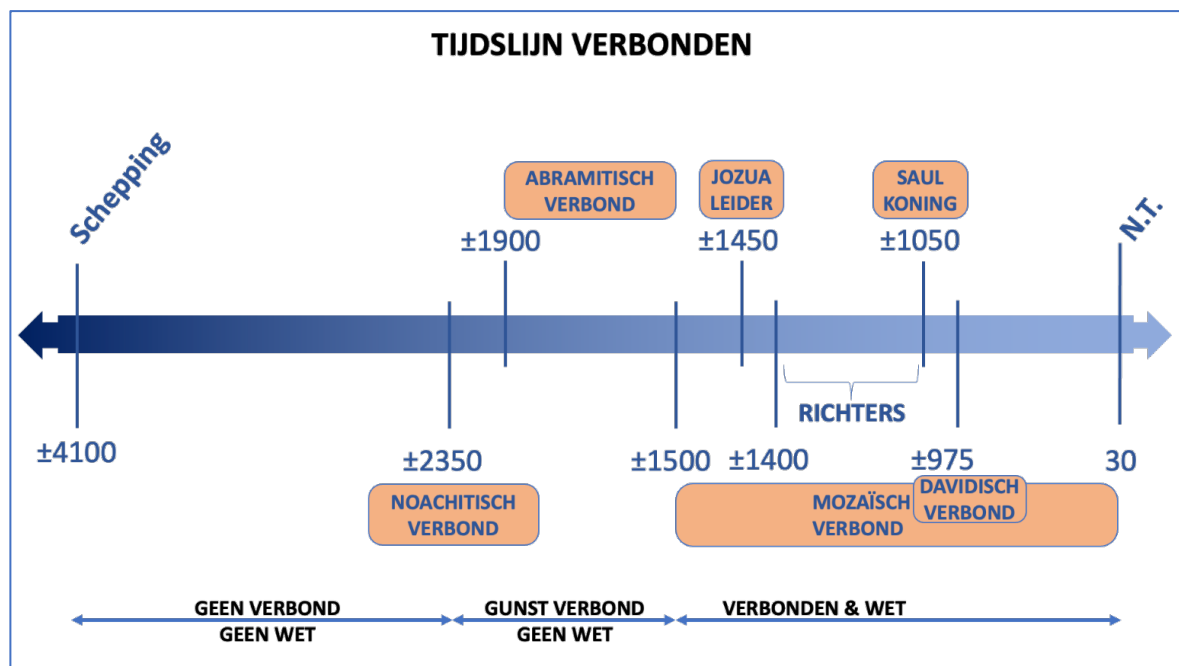
Hij herhaalde deze belofte ook aan zijn kleinzoon Jakob:

Genesis 35:11 Ik ben God, de Almachtige. Wees vruchtbaar en word talrijk. Een volk, ja, een menigte van volken zal uit u ontstaan; koningen zullen uit uw lichaam voortkomen.

Saul werd echter gekozen op het moment dat het volk zich in hun hart had afgekeerd van God en een koning verkozen boven Hem. Als ze het op een door God gekozen moment hadden gedaan, dan zou de keuze beter zijn geweest. En zo kwam David in zicht.

Een paar honderd jaar na het verbond met Mozes en Jozua sloot God middenin dit verbond een speciaal verbond met David. Het Mozaïsch verbond liep door, maar het Davidisch verbond was een speciaal verbond. Het is een verbond wat in grote lijnen teruggrijpt naar het Gunstverbond met Abraham en naar het Nieuwe Verbond in Christus. Maar daarover verderop meer.

In de tijd gezien staat het Davidisch verbond dus na de tijd van de Richters en na koning Saul, maar wel middenin het Mozaïsch verbond. Hieronder de tijdslijn:

David was een geweldige koning en eerde God. Hij was een man naar Gods hart. (Hd.13:22) Hij woonde in een prachtig paleis die hij voor zichzelf had laten bouwen. Maar dan komt er een schuldgevoel bij hem op dat God zelf nog steeds in een tent woont. Hij neemt zich dan ook voor om een tempel te bouwen voor de Heer, maar God zelf neemt die taak van hem weg (2Sam.7) en zegt dat zijn zoon Salomo dat zal gaan doen.

En bij die belofte gaat God met David een verbond aan. Dat verbond staat in:

2Samuel 7:16 Uw huis en uw koningschap zullen voor uw ogen voor eeuwig vaststaan, uw troon zal voor eeuwig zeker zijn.

Dat dit een verbond is en niet zomaar een belofte wordt aangehaald door iemand die aan het hof van David een wijze man was en dienstbaar als zanger. Hij schrijft een paar Psalmen, waaronder Psalm 89 waarin hij zegt:

Psalms 89:3

*Ik heb - sprak U - **een verbond gesloten** met Mijn uitverkorene, Ik heb Mijn dienaar David gezworen: Ik zal uw nakomelingen tot in eeuwigheid stand doen houden, uw troon bouwen van generatie op generatie.*

David en het Nieuwe Verbond

Zoals al aangehaald is het Davidisch verbond een verbond wat in grote lijnen teruggrijpt naar het Gunstverbond met Abraham, maar ook naar het Nieuwe Verbond in Christus. De link tussen het Davidisch verbond en het Nieuwe verbond is als volgt:

Als erover de zoon van David wordt gesproken, Salomo, dan verwijst dat naar Jezus:

Hebr. 1:1, 5

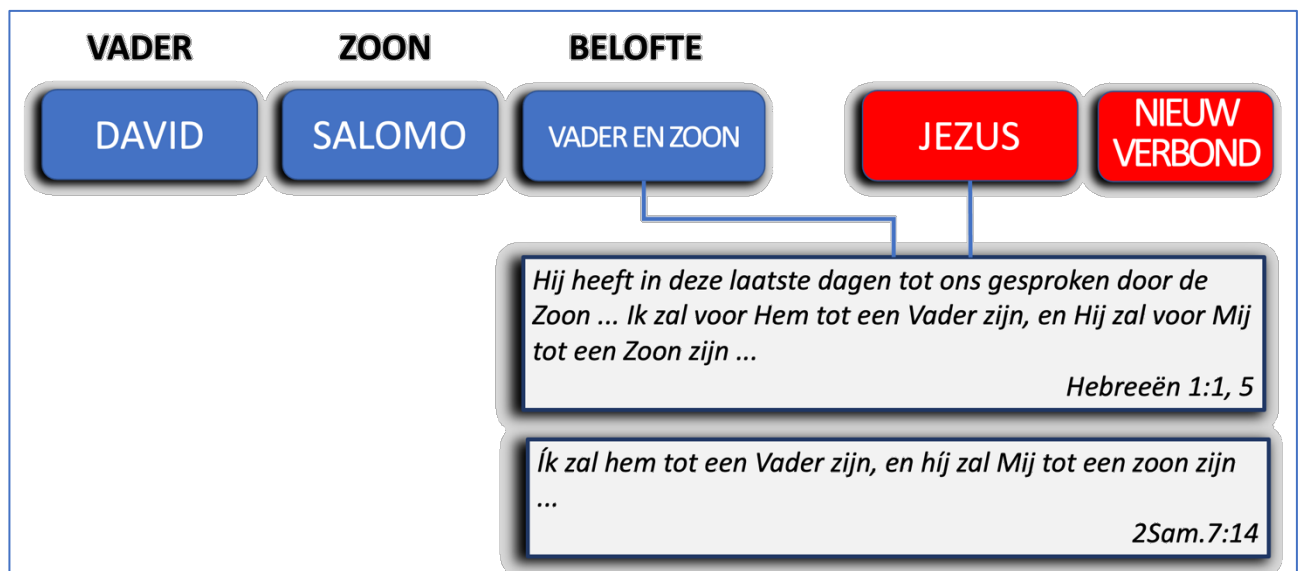
Hij heeft in deze laatste dagen tot ons gesproken door de Zoon Want tegen wie van de engelen heeft God ooit gezegd: U bent Mijn Zoon, heden heb Ik U verwekt? En verder: Ik zal voor Hem tot een Vader zijn, en Hij zal voor Mij tot een Zoon zijn?

Hier haalt de schrijver van de Hebreeënbrieff de woorden aan die tegen David worden gezegd:

2Sam.7:14

Ik zal hem tot een Vader zijn, en hij zal Mij tot een zoon zijn ...

Dus bij David wordt verwezen naar De Zoon en wordt de belofte op een grotere manier vervuld in Christus.

Het verbond was een zegen voor David in hun tijd, maar toen het Nieuwe verbond kwam in Jezus was het tot zegen van iedereen.

Dit is een grote tegenstelling met het Mozaïsch verbond dat nooit tot zegen van iedereen werd, maar een enorme last voor het volk Israël.

Vier grote beloften

Als we 2Sam.7:9-13 lezen dan geeft God daar aan David een aantal beloften voor dit verbond welke bestaat uit 4 grote beloften:

1. Ik zal jouw naam groot maken	2Sam. 7:9 <i>Ook zal Ik u een grote naam maken gelijk die van de groten der aarde.</i>
2. Ik zal zijn vader zijn en hij mijn zoon	2Sam. 7:14 <i>Ik zal hem tot een vader zijn, en hij zal Mij tot een zoon zijn.</i>
Deze verzen spreken over Salomo, de zoon van David.
3. Ik zal een (konings)huis voor je bouwen	2Sam. 7:11 <i>Ook kondigt de HERE u aan: De HERE zal u een huis bouwen.</i>
Als men spreekt over het huis van David, dan wordt daarmee de familielijn en zijn opvolgers bedoeld. (bv. 2Sam. 3:1, 6) Met name gaat het hier om het koningshuis van David.
4. Jouw koningshuis en troon zijn voor eeuwig	2Sam. 7:13, 16 <i>Ik zal zijn koninklijke troon voor immer bevestigen. Uw huis en uw koningschap zullen voor uw ogen voor eeuwig vaststaan, uw troon zal voor eeuwig zeker zijn.</i>
M.a.w. Hij beloofde aan David een eeuwigdurend koningshuis.

Relatie met het Nieuwe Verbond

We hebben al gezien dat de belofte aan David over vader en zoon zijn vervulling vindt in Jezus. Maar gaan we kijken naar de hierboven genoemde grote beloften aan David, dan zien we ook die vervuld in Christus.

Als we die beloften aan David gaan vergelijken met wat er over Jezus staat in:

Lukas 1:30-33 En de engel zei tegen haar: Wees niet bevreesd, Maria, want u hebt genade gevonden bij God. En zie, u zult zwanger worden en een Zoon baren en u zult Hem de Naam Jezus geven. Hij zal groot zijn en de Zoon van de Allerhoogste genoemd worden, en God, de Heere, zal Hem de troon van Zijn vader David geven, en Hij zal over het huis van Jakob Koning zijn tot in eeuwigheid en aan Zijn Koninkrijk zal geen einde komen.

Zetten we deze beloften naast elkaar dan zien we:

Beloften van Davidisch Verbond	Vervulling in Jezus Christus
1. Ik zal jouw naam groot maken	1. Hij zal groot zijn
2. Ik zal zijn vader zijn en hij mijn zoon	2. Hij zal Zoon van de Allerhoogste genoemd worden
3. Ik zal een (konings)huis voor jou bouwen	3. God zal Hem de troon van David geven
4. Jouw koningshuis en troon zal eeuwig bestaan	4. Aan Zijn Koninkrijk komt geen einde

Geslachtsregister

Het bijzondere is dat als Mattheus begint met het Nieuwe Testament, zeg maar het begin van het verhaal over het Nieuwe Verbond, dat de eerste woorden zijn:

Mattheus. 1:1 Het geslachtsregister van Jezus Christus, de Zoon van David, de Zoon van Abraham.

Hier wordt dus heel specifiek de verbinding gelegd met zowel Abraham als David. We mogen hierin zien dat het Nieuwe Verbond de vervulling is van de beloften aan Abraham en David.

Hij begint vervolgens ook het geslachtsregister bij Abraham en niet bij Adam. En als we bij David komen, dan wordt er alleen bij hem tweemaal specifiek zijn titel bij genoemd, namelijk David, de koning.

En als laatste komen we uit bij Jezus, om aan te tonen dat Jezus niet alleen een symbolische zoon is van Abraham en David, maar dat hij daadwerkelijk uit hun geslachtslijn komt.

Mattheus eindigt die lijn met de woorden:

Mattheus 1:17 Al de geslachten dus, van Abraham tot David, zijn veertien geslachten; en van David tot de Babylonische ballingschap zijn veertien geslachten; en van de Babylonische ballingschap tot Christus zijn veertien geslachten.

Tel je de geslachten echter na, dan zijn er inderdaad eerst 14 tot David, daarna nog eens 14 tot Jechonia, de ballingschap. Daarna zijn het er echter maar 13 tot Jezus! Maar daar staat achter: *“Jezus, Die Christus genoemd wordt.”* Christus is dus het 14^e geslacht!

Hierin zien we de twee geslachten van Jezus. Hij is zowel mens, als God. Zowel de zoon van Jozef en Maria, maar ook geestelijk de zoon van Abraham en David als de beloofde Messias, de Gezalfde. En verwijst hier al naar het Nieuwe Verbond in Christus.

Zoon van David

In lijn met bovenstaande geslachtslijn, zien we ook hoe men Jezus bij name noemt. Hij wordt genoemd de Zoon van God, de Zoon des mensen, maar ook als Zoon van David. Zelfs door de mensen wordt Hij zo genoemd, bv.

*Mattheus 20:30 En zie, twee blinden, die aan de weg zaten, riepen, toen zij hoorden dat Jezus voorbijging: Heere, **Zoon van David**, ontferm U over ons!*

Als men sprak over Hem als de Zoon van David, dan was dat in de context van de beloofde zoon die de troon van David zou bestijgen en een koninkrijk zonder einde zou hebben.

2Sam. 7:13 Ik zal de troon van zijn koningschap voor eeuwig bevestigen. ...

Als Jezus aan het eind van Zijn leven Jeruzalem binnenkomt rijden op een ezel, dan is dat de vervulling van een profetie van Zacharia (9:9) waar staat: *“Zie, uw koning komt tot u, hij is rechtvaardig en zegevierend, nederig, en rijdende op een ezel, op een ezelshengst, een ezelinnejong.”*

En de menigte haalt Hem binnen met de woorden: *“Hosanna de Zoon van David, gezegend Hij, die komt in de naam des Heren.”* (Matt.21:9)

M.a.w. Jezus kwam om de troon van David te bestijgen. Zo zag men dat en zo haalde men Hem binnen.

De verwarring bij Zijn volgelingen was echter dat zij dit letterlijk zagen, terwijl Jezus het geestelijk bedoelde. Dit kwam echter niet over.

Ook na de opstanding is dit nog steeds het onderwerp bij de discipelen. Als Jezus is opgestaan verschijnt Hij vele malen aan de discipelen en wat is Zijn grootste onderwerp?

Hand. 1:3 *Hij heeft Zichzelf ook levend aan hen vertoond veertig dagen lang, waarbij Hij over de dingen sprak die het Koninkrijk van God betreffen.*

Daarna droeg Hij hun op om te wachten op de Heilige Geest.

Maar dan nog is hun volgende vraag:

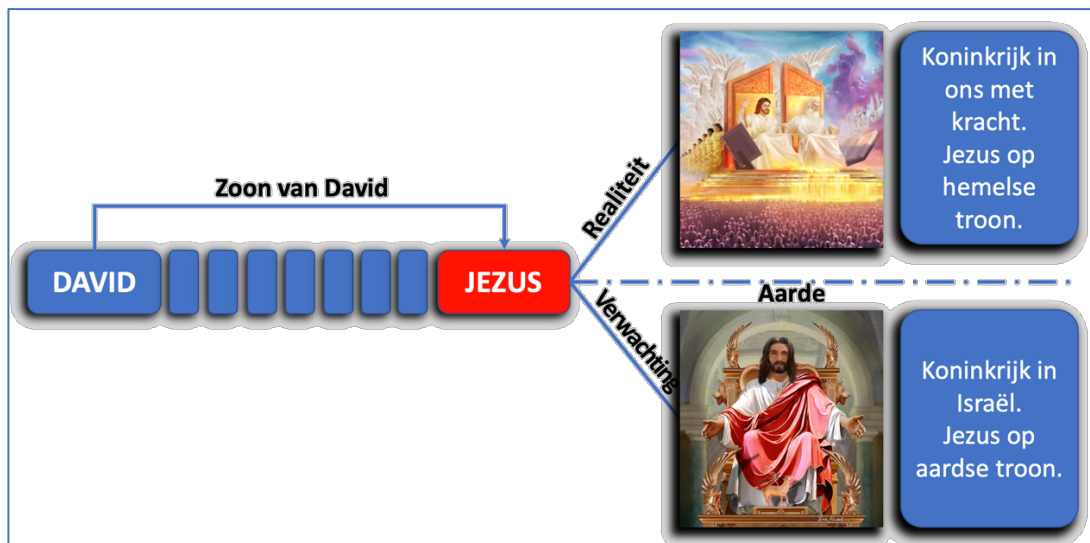
Hand. 1:6 *Heere, zult U in deze tijd voor Israël het Koninkrijk weer herstellen?*

Hun verwachting was dus een Koninkrijk in Israël, waarbij de Messias de koning was die op de troon in Jeruzalem zou zitten. Zij hadden het over een aardse troon.

Maar als Jezus over het Koninkrijk sprak, dan had Hij het over het hervatten van het verbond met David, waarin Hij zou regeren over het Koninkrijk dat geen einde kent.

Hij had het niet over een aards Koninkrijk, maar een geestelijk Koninkrijk. Jezus zegt:

Lukas 17:20, 21 *Het Koninkrijk van God komt niet op waarneembare wijze. En men zal niet zeggen: Zie hier of zie daar, want, zie, het Koninkrijk van God is binnen in u.*

Wat de discipelen willen weten is wanneer aan Israël weer de heerschappij wordt teruggegeven.

Jezus beantwoordt die vraag dat die heerschappij niet iets uiterlijks is, maar met:

Hand. 1:8 *u zult de kracht van de Heilige Geest ontvangen, Die over u komen zal; en u zult Mijn getuigen zijn, zowel in Jeruzalem als in heel Judea en Samaria en tot aan het uiterste van de aarde.*

Op de Pinksterdag, na de ontvangst van de Heilige Geest, is ineens duidelijk geworden wat er gaande is. Petrus houdt een lange toespraak in Handelingen 2 en in die toespraak haalt Petrus ook de relatie met het verbond met David aan:

Hand. 2:29-31 *Mannenbroeders, het is mij toegestaan over de aartsvader David vrijuit tegen u te zeggen dat hij én gestorven én begraven is, en dat zijn graf tot op deze dag bij ons is. Aangezien hij een profeet was en wist dat God hem met een eed gezworen had dat Hij uit de vrucht van zijn lichaam, voor zover het zijn vlees betrof, de Christus zou doen opstaan om Hem op zijn troon te zetten, daarom voorzag hij dit en zei hij over de opstanding van Christus dat Zijn ziel niet is verlaten in het graf en dat Zijn vlees geen ontbinding heeft gezien.*

Dus door een Geest vervulde Petrus wordt verkondigd dat de belofte, dat David een nakomeling op de troon zou hebben, wordt vervuld door de opstanding uit de dood van Jezus.

Petrus gaat dan o.a verder met:

Hand. 2:34-36 David is immers niet opgevaren naar de hemelen, maar hij zegt: De Heere heeft gesproken tot Mijn Heere: Zit aan Mijn rechter hand, totdat Ik Uw vijanden neergelegd zal hebben als een voetbank voor Uw voeten. Laat dan heel het huis van Israël zeker weten dat God Hem tot een Heere en Christus gemaakt heeft, namelijk deze Jezus, Die u gekruisigd hebt.

Wat hier eigenlijk staat is dat David is nog altijd in het graf (welke nog steeds is te bezichtigen in Israël), maar uit zijn geslachtslijn kwam Jezus, wiens graf leeg is en zich gezet heeft aan de rechterhand van God. Hij heeft de troon. Bestegen tot in eeuwigheid.

Dus Jezus' hemelvaart vervulde de belofte aan David dat hij een nakomeling zou hebben die op de troon zou zitten en een eeuwigdurend Koninkrijk zou besturen.

Velen geloven dat Jezus in de toekomst naar het fysieke Jeruzalem zal komen om op de troon van David plaats te nemen, maar Jezus heeft dit Davidisch verbond al vervuld op alle vlakken. Eigenlijk is dat dezelfde verwarring die de discipelen hadden over de fysieke troon in Jeruzalem, maar zaten zij er volledig naast.

CONCLUSIE

Het Davidisch verbond is voltooid. Het is volkomen vervuld in Christus en wij leven nu binnen het Koninkrijk van Koning Jezus als Zijn ambassadeurs op aarde. Het is een geestelijk koninkrijk met bovennatuurlijke ingrediënten.

Abraham en vervulling

We hebben gezien dat het Davidisch verbond is vervuld in Christus, maar Jezus wordt ook de Zoon van Abraham genoemd in Mattheus 1:

Mattheus 1:1 Het geslachtsregister van Jezus Christus, de Zoon van David, de Zoon van Abraham.

De belofte aan Abraham was dat in hem alle volken gezegend zullen worden. Dit is vervuld in Christus. Zoals staat in:

Hand. 3:25, 26 toen Hij tegen Abraham zei: En in uw Nageslacht zullen alle geslachten van de aarde gezegend worden. God, Die Zijn Kind Jezus heeft doen opstaan, heeft Hem eerst naar u gezonden.

Net zoals we gezien hebben bij David, gaat de belofte bij Abraham eigenlijk ook niet om Izaäk, maar om de Zoon met een Hoofdletter.

Dit komt met name tot uiting in de brief van Paulus aan de Galaten. Zie het volgende vers:

Galaten 3:16 Welnu, zo zijn de beloften aan Abraham en aan zijn nageslacht gedaan. Hij zegt niet: En aan de nageslachten, alsof er sprake zou zijn van velen; maar van één: En aan uw Nageslacht; dat is Christus.

De belofte gold dus niet voor het volk, maar voor slechts één Persoon, het Nageslacht in enkelvoud, Jezus Christus.

De belofte aan Abraham ging ruim 400 jaar aan de Wet van Mozes vooraf. En toch is de belofte van het Abrahamitisch verbond niet vervangen, want die beloften bleven geldig.

Galaten 3:17 Dit nu zeg ik: Het verbond, dat eertijds door God rechtsgeldig was gemaakt met het oog op Christus, wordt door de wet, die na vierhonderddertig jaar gekomen is, niet krachteloos gemaakt om de belofte teniet te doen.

En toch kwam daarna de wet. Waarom kwam die dan? Ook daar geeft Paulus antwoord op:

Galaten 3:19 Waartoe dient dan de wet? Zij is eraan toegevoegd omwille van de overtredingen, totdat het Nageslacht zou gekomen zijn aan Wie het beloofd was;

De wet was niet gegeven om rechtvaardiging te brengen, maar zegen of vloek in het leven van het volk Israël. Zo leefden de Israëlieten onder het juk van de wet en keken zij uit naar de tijd dat de belofte aan Abraham vervuld zou worden. Een belofte die dus voor de wet al was gegeven. Met

Jezus verscheen uiteindelijk de belofte van de Nakomeling, Christus en daarmee de vervulling van de belofte.

Door de wet zat de mens gevangen onder de vloek. Door het geloof wordt de mens bevrijd van de vloek van de wet doordat Jezus aan het kruis is gestorven, want eenieder die aan het kruishout hangt is vervloekt. (Galaten 3:13)

De belofte komt dus niet door de wet, maar door het geloof. Abraham werd dan ook gerechtvaardigd door het geloof (Rom. 4:3).

Galaten 3:22, 23 Maar de Schrift heeft alles onder de zonde opgesloten, opdat de belofte aan de gelovigen gegeven zou worden door het geloof in Jezus Christus. Voordat het geloof echter kwam, werden wij door de wet bewaakt, als gevangenen opgesloten, totdat het geloof geopenbaard zou worden.

Daardoor komt Paulus tot de conclusie:

Galaten 3:26, 29 Want u bent allen kinderen van God door het geloof in Christus Jezus. ... En als u van Christus bent, dan bent u Abrahams nageslacht en overeenkomstig de belofte erfgenamen.

In beeld gebracht:

Conclusie: Beide verbonden zijn vervuld in Christus!

Maar eigenlijk kunnen we zeggen dat in Christus ALLE Oud Testamentische verbonden zijn vervuld in het Nieuwe Verbond. En daar mogen wij deel van uitmaken!

